

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Leaving Certificate 2012

Marking Scheme

Bulgarian

Higher Level

LEAVING CERTIFICATE EXAMINATION 2012
HIGHER LEVEL

Bulgare

Схема за оценяване и критерии

Първа част (30 /100)

1. Какво е значението на думите и изразите в текста?

а) етническа група **1 точка**
- група хора, свързани с общо социокултурно наследство, като език, история, религия и общи традиции

б) диаспора **1 точка**
- разпръскването на една етническа общност по света, а също и резултатът от това разпръскване – част от етноса, живееща извън страната, от която произхождат членовете ѝ и образуваща сравнително сплотена и устойчива общност в страната на пребиваването, поддържаща и развиваща своята идентичност

в) национална идентичност **1 точка**
- чувството и съзнанието на една личност за принадлежност към една нация

г) плурализъм **1 точка**
- потвърждение или допускане на множество мнения, възгледи или гледни точки по даден въпрос; употребява се както във философски, така и в научен или политически смисъл; плурализмът е основен елемент на демокрацията, който осигурява условията за културно взаимодействие между отделни групи и толерира хармоничното съжителство без конфликти и асимилационни действия

д) глобализация **1 точка**
- процесът на нарастване на икономическите, социални, технически, политически и културни взаимовръзки и отношения между отделните страни, организации и хора, свързан с глобално разпространение и взаимопроникване на идеи, капитали, технологии и елементи на културата

2. Според текста, защо понятието за едноетнична нация е вече отживелица? **5 точки**

- В днешния глобален, пост-модерен и пост-индустриален свят границите падат, далечните места се приближават, мобилността на хората е такава, дори когато живеят постоянно някъде, че понятието за едноетнична нация става все по- условно.

3. Защо авторът смята, че „когато живеем в чужда страна, ставаме много по-големи патриоти“. **5 точки**

- „Когато живеем в чужда страна, ставаме много по-големи патриоти, защото „българин“ там е част от нашата лична идентичност. Кое не е така в България, където всички сме българи.“

4. Според автора, какво е значението на големите диаспори? **5 точки**

- Голямата диаспора помага за популяризирането на културата на „старата родина“ по света. „Диаспората допринася за културния имидж на страната. Големи източноевропейски поети като Васко Попа и Збигнев Херберт се радват на изключително уважение и популярност в САЩ, защото са много добре преведени от двама големи американски поети, съответно от сръбски и полски произход – Чарлз Симич и Чеслав Милош.“

5. „Днес обаче ние живеем в един едновременно плуралистичен и глобален свят. При това глобален не само в икономически смисъл...“ За какъв „друг смисъл“ се говори в текста? Обсъдете тази гледна точка на автора. **5 точки**

- „С появата на сателитните връзки, с падането на желязната завеса, и особено с появата на интернет, ние вече живеем в световното информационно село – виждаме и чуваме мигновено какво става в целия свят. Всички сме граждани на света. В новия свят е нормално да имаш двойна идентичност и да говориш и пишеш на повече от един език.“ За обсъждане: „Независимо дали го виждаме като добро или като зло, културният и езиков плурализъм на жителите на „световното село“ е факт. И независимо как интерпретираме двойствената или множествената идентичност на съвременния човек - като шизофрения или като културно богатство, тя е реалност...“

6. „Но дали разпиляването на хората – този неизбежен аспект на глобализацията – може да бъде повод за националистически терзания и опасения, че нацията изчезва?“ Какво е мнението на автора по този въпрос и какво мислите вие? **5 точки**

- Авторът е по-скоро оптимист – той е убеден, че „народите с големи диаспори не само че не губят своята идентичност, не само че не се претопяват в други, но напротив, като че ли стават по-резистентни и запазват по-добре своя уникален културен облик.“ Той признава обаче, че „в съвременния свят културният и езиков плурализъм може да се види като нещо негативно и опасно – идентичността на отделните народи, на отделните култури, спецификата на националните литератури се претопява.“, но в същото време той вижда в процесите на глобализацията и нещо изключително позитивно – „най-последно, хората живеят наистина заедно, разбираме се помежду си, общуваме без граници“.

Втора част (30/100)

„В съвременния свят културният и езиков плурализъм може да се види като нещо негативно и опасно – идентичността на отделните народи, на отделните култури, спецификата на националните литератури се претопява. Или поне силно избледнява... Но езиковата глобализация може да се види и като нещо положително – най-после ние, хората живеем наистина заедно, разбираме се помежду си, общуваме без граници.”

**Какво е вашето мнение?
(около 100 думи)**

30 точки

Лична интерпретация, ясни и непротиворечиви идеи.

Кандидатът би могъл да развие темата, опирайки се на авторската теза (интерпретирана в 6-ти въпрос), но в същото време е добре да изрази собственото си мнение - би могъл да засегне въпроси, свързани с възможностите, които културните взаимодействия и комуникацията разкриват пред човечеството, «културните смесвания», чертите на една нова идентичност надхвърляща тесните национални рамки... Културите изграждат понятията си във взаимодействие, те се оглеждат една в друга, всяка култура по някакъв начин «съдържа» в себе си всички останали. Осъзнаването на тази връзка е важно условие за разбирането на свързаността ни с «другите» и на общочовешките културни стойности.

Трета част (40/100)

Напишете съчинение (минимум 300 думи) на една от следните теми:

- 1. Дали има ли много светове около нас?
или**
- 2. В съвременното ни общество всичко се фокусира върху „тук и сега”**

40 точки

- Умение за създаване на цялостен, логически последователен (кохерентен и кохезивен) текст, целенасоченост на аргументацията, езикова компетентност и речеви умения.

Бележки:

При оценяването на отговорите от първите две части се прилагат следните критерии:

- 1. Яснота и точност на израза – кандидатът разбира добре въпросите и знае как да отговори ясно и точно – 30% ;*
- 2. Свързаност и непротиворечивост на отговорите – кандидатът използва откъси от текста, които са адекватни на мисълта му, идеите му са непротиворечиви и композицията на съчинението следва определена логика – 30% ;*
- 3. Езикова компетентност – кандидатът умее свободно да изразява идеи си, езикът на изказването му е ясен и точен – 30% ;*
- 4. Конвенционални умения – кандидатът владее и прилага граматичната норма и правописа на съвременния български книжовен език.*

